

СОЦІАЛЬНІ ПЕРЕДУМОВИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Ковальова І. Б.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Починаючи з 2014 р. і повномасштабного вторгнення в 2022 р. кількість людей, що потребують реабілітаційних заходів постійно зростає.

Науково-теоретичних понять «реабілітація» багато тому дамо визначення цього поняття по змісту на мету психологічної реабілітації. «Реабілітація – це процес, метою якого є відновити пацієнту можливість досягти того рівня якості життя, якого він, незважаючи на проблеми з втратою здоров'я, міг би мати в здоровому стані» [1].

Мета даної статті – проаналізувати передумови, що впливають на ефективність соціально-психологічної реабілітації військових та цивільних в Україні.

Головним сенсом у понятті психологічної реабілітації є – *«якість життя»*. Концепція соціального інтересу А. Адлера відображає стійке переконання його в тому, що ми, люди, є соціальними створіннями, і якщо ми хочемо глибше зрозуміти себе, то маємо розглядати наші відносини з іншими людьми і ще ширше – соціально-культурний контекст, в якому ми живемо. Відповідно до А. Адлера соціальний інтерес як показник психічного здоров'я [2]. Отже, якщо розглядати концепцію А. Адлера по відношенню до людей, які отримали серйозні фізичні поранення або каліцтва і проходять реабілітацію на меті якої у тому числі відтворення «якості життя» стає зрозумілим, що тільки в соціальному середовищі і за його допомоги може відбутися повноцінне відновлення особистості. З завершенням лікувального етапу після травми, настає період якому мають передувати щонайменше ще два види підготовки клієнта. Перша підготовка ґрунтується на формуванні психологічних установок та немедичної психотерапії. І в цей період важливо визначення у клієнта можливості посттравматичного зростання (ПТЗ). ПТЗ має певні характеристики: посилення відчуття потенціалу, посилення і відчуття більших можливостей у житті, зміни у стосунках, зміни у духовному житті, виникнення відчуття цінності власного життя. Другий вид підготовки – це своєчасне формування у клієнта високих фізичних кондицій. В закордонних реабілітаційних клініках і центрах існує певний стандарт: не менше, ніж 6 годин з пацієнтом мають займатися медичні працівники; не менше, ніж 4 години пацієнти мають займатися за персональними програмами реабілітації. Для реалізації цього режиму в Україні потрібні: а) спеціальне обладнання; б) навчений персонал; в) впровадження відповідного режиму роботи там, де без вказівок працювати не здатні. Вже зараз Україні треба запозичити закордонний досвід Європейських країн та США: створювати соціальний простір «безбар'єрної архітектури», який би допомагав у відновленні і відтворенні до травматичного досвіду «якості життя», щоби людині (з урахуванням ступеню її фізичних обмежень) була створена тотальна доступність до всього, що потребує життя. Тільки в такому випадку ми будемо мати позитивні відновлювальні результати, а вся попередня реабілітаційна робота також матиме сенс.

Література:

1. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 1. – Київ, 2018. – 208 с.